

3/2012. (II. 20.) OBH Elnöki ajánlás
az eljáró bíróság kijelöléséről az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása
érdekében

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76. § (1) bekezdés *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján – az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó Bszi. 62-64. § végrehajtása, valamint a Bszi. 62. § (2) bekezdésében szabályozott, az eljáró bíróság kijelölése iránti indítványnak az objektív szempontok szerinti elbírálása érdekében – külön figyelemmel Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései közül a 11. cikk (3) bekezdésére, a következő ajánlást adom ki.

1. A kijelölés hatálya

Az ajánlás hatálya a Kúriára, az ítéletáblákra, a törvényszékekre, valamint az Országos Bírósági Hivatalra terjed ki.

2. A kijelölés célja és korlátja

- 2.1** A kijelölésre akkor kerülhet sor, ha a bíróságra érkezett ügy vagy az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportjának elbírálása a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhe miatt ésszerű időn belül másként nem biztosítható. Az eljáró bíróság kijelölése végső és kivételes igazgatási eszköz lehet a munkateher arányosításban.
- 2.2** Az ügyek ésszerű elbírálását illetően kiemelt figyelmet kell fordítani a jogszabályok szerint soron kívüli eljárást igénylő, valamint a Pp. XXVI. fejezete és a Be. XXVIII/A. fejezete szerinti kiemelt jelentőségű ügyekre.
- 2.3** Az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnökének elsődlegesen arra kell törekednie, hogy a bírói álláshelyek elosztásánál, és az igazságügyi alkalmazottak álláshelyeinek fedezetét biztosító költségvetési döntéseknél az ügyforgalomhoz igazodó létszámgazdálkodás valósuljon meg.
- 2.4** Az ítéletábláknak és a törvényszékeknek (a továbbiakban: bíróságok) elsődlegesen arra kell törekedniük, hogy az ügyelosztási és ügybeosztási renddel, a bíróságok közötti bíró kirendeléssel – ideértve a törvényszéken belüli kirendelést is – biztosítsák a bírók arányos munkaterhelését és ez által az ügyek ésszerű időn belüli befejezését.
- 2.5** A kijelölés nem járhat a kijelölt bíróság aránytalan megterhelésével, az időszerűség jelentős romlásával. A kijelöléssel felmerülő többletköltséggel kapcsolatban az OBH elnöke szükség szerint rendelkezik.

3. Az indítvány előterjesztésére jogosultak

- 3.1** A kijelölés iránti indítvány előterjesztésére a Bszi. 62. § (2) bekezdése szerint az ítélőtábla, a törvényszék elnöke (a továbbiakban: bíróság elnöke), valamint a legfőbb ügyész jogosult.
- 3.2** Az előterjesztésre a bíróság szervezeti és működési szabályzatában meghatározott helyettesítési rend szerint - az elnök akadályoztatása esetén - más bírósági vezető is jogosult.
- 3.3** A bíróság elnökénél az ügyelosztásra jogosult vezető a szolgálati út betartásával kezdeményezheti az indítvány előterjesztését az adott ügy vagy ügycsoport bíróra való kiosztását megelőzően, de az ügy érkezésétől számított 5 napon belül.
- 3.4** Az ügyelosztási rendben kell meghatározni, hogy az adott bíróságon, ügyszakban mikor kerülhet sor az indítvány előterjesztésére.

4. Az indítvány előterjesztésének határideje

- 4.1** Az indítványt az ügy érkezésétől számított 15 napon belül lehet előterjeszteni az OBH elnökénél.
- 4.2** A 15 napon túl előterjesztett indítványt az OBH elnöke érdemi határozat mellőzésével - elkésettség miatt - elutasítja.

5. Az indítvány tartalmi és formai kellékei

A bíróság elnöke a kijelölés iránti indítványát az OBH elnöke által rendszeresített nyomtatványon terjeszti elő. Az ítélőtáblák és a helyi bíróságok a nyomtatványokat a bírósági szintnek megfelelő módon terjesztik elő. A nyomtatvány kitöltése lehetőleg a BIIR rendszer adatai alapján, az igazságügyi alkalmazottak által történjen.

(1. számú melléklet, az adott ügyszak szerint: I/A, B/I., B/II., C/I., C/II. táblázat)

Az indítványhoz mellékelni kell a következőket:

- a) az ügy kezdőiratát,
- b) a másod- vagy harmadfokú ügy esetén az első- és másodfokú ügydöntő határozatot,
- c) egyéb iratot (beadvány, kimutatás stb.), amelynek a kijelölésről való döntésnél jelentősége lehet, és amelyre az indítványozó az indítványban ilyenként hivatkozik.

Az indítványt és mellékleteit elektronikus formában kell továbbítani az OBH elnökéhez.

6. Az OBH és elnökének intézkedése az indítvány alapján

Az OBH Bírósági Főosztálya haladéktalanul, de legkésőbb 8 napon belül megvizsgálja az indítványt és javaslatot tesz az OBH elnökének:

- a) az indítvány elkésettsége esetén az indítvány elutasítására,
- b) az indítvány hiányossága esetén annak kiegészítésére vonatkozóan,

- c) az indítvány megalapozottságára, vagy megalapozatlanságára,
- d) az indítvány megalapozottsága esetén a kijelölésre szóba jöhető bíróságok véleményének beszerzésére, illetve büntető ügy esetében – ha az indítványozó nem a legfőbb ügyész volt – a legfőbb ügyész véleményének beszerzésére is.

Amennyiben az indítványozó a legfőbb ügyész volt, akkor annak a bíróságnak a véleményét is be kell szerezni, amelyhez az ügy kezdőirata érkezett.

Az OBH Bírósági Főosztálya az OBH elnöke által kért kiegészítő adatok beérkezését követően haladéktalanul, de legkésőbb 8 napon belül összesített adatsort készít az adott ügy elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok érintett ügyszakainak munkaterhére vonatkozóan. Értékelni kell az ügyforgalmi, az összesített bírói egyéni adatszolgáltatás adatait a létszámhelyzet tükrében, valamint a kijelöléssel érintett ügy sajátosságait. Ezzel együtt kimutatást készít a korábbi kijelölésekről és a folyamatban lévő kijelölési kezdeményezésekről.

Az OBH elnöke az indítvány és az 6.3. pont szerint meghatározott adatok objektív szempontú vizsgálata alapján állapítja meg, hogy az indítvánnyal érintett bíróságnak az áthelyezni kért ügy szerinti ügyszaka az országos átlaghoz és az egyes törvényszékek vagy ítélőtáblák azonos ügyszakaihoz képest milyen mértékben leterhelt. Az indítványozó bíróság rendkívüli leterheltségének fennállását ezen országos adatok alapján is mérlegeli. Mindezen adatok, valamint az illetékes bíróságok földrajzi elhelyezkedésének figyelembe vételével kerülhet meghatározásra az, hogy mely bíróságok lehetnek a kijelöléssel érintettek.

Az OBH elnöke az 6.1. és 6.2. pont szerinti intézkedéseket, illetve határozatokat az indítvány beérkezésétől számított 8 napon belül teszi meg, illetve hozza meg. Amennyiben az 6.1. b) pontja alapján kiegészítésre hívja fel az előterjesztőt, úgy az annak teljesítésétől számított 8 napon belül kell a további intézkedést megtenni, illetve a határozatot meghozni.

7. A megkeresett bíróságok és a legfőbb ügyész adatszolgáltatása

Az 6.1. d) pont szerint megkeresett bíróságok, valamint büntetőügy esetében a legfőbb ügyész részére továbbítani kell a 5. pont szerinti indítványt, a kezdőiratot, valamint a 6.3. pont szerinti kimutatást és megállapítást.

A megkeresett bíróságok az OBH elnöke által rendszeresített nyomtatványon (2. számú melléklet) közlik a kijelölés iránti indítvány elbírálásához szükséges adatokat és a kijelöléssel kapcsolatos véleményüket.

A legfőbb ügyész véleményének indokait illetően az OBH elnöke további megkeresést adhat ki.

A megkeresett bíróságok, valamint a legfőbb ügyész a Bszi. 63. § (3) bekezdése szerint a megkeresésnek soron kívül, de legkésőbb 8 napon belül tesznek eleget. Amennyiben a megkeresésre adott válasz kiegészítésre szorul, az OBH elnöke a hiány kiegészítéséről soron kívül intézkedik.

A bíróságok a 7.2. pont szerinti véleményüket és az adatokat elektronikus formában küldik meg az OBH elnöke részére.

8. Az eljáró bíróság kijelölése

Az OBH adatszolgáltatása, valamint a megkeresett bíróságok, a legfőbb ügyész véleménye alapján az OBH Bírósági Főosztálya tesz elemző előterjesztést a döntés elősegítése érdekében az OBH elnökének.

Az OBH elnöke a döntését megelőzően konzultál a Kúrián az érintett ügyszak kollégiumvezetőjével.

Az OBH elnöke az érdemi vizsgálatot követően határozattal rendelkezik:

- a) az indítvány elutasításáról, vagy
- b) az eljáró bíróság kijelöléséről.

Az OBH elnökét a megkeresett bíróságok, valamint a legfőbb ügyész véleménye nem köti a határozata meghozatalakor.

Az OBH elnöke a 8.3. pont szerinti döntését az észrevételek és a kiegészítések beérkezésétől számított 8 napon belül hozza meg.

Az OBH elnöke a határozatát haladéktalanul megküldi az érintett bíróságok, valamint ha az indítvány büntető ügyben érkezett, vagy az indítványozó a legfőbb ügyész volt, a legfőbb ügyész részére.

Az indítványozó bíróság elnöke az érintett ügy/ek iratait a kijelölésről szóló határozat érkezését követően haladéktalanul, de legkésőbb 3 napon belül a kijelölt bíróság részére megküldi.

Az OBH elnökének határozatát a Bszi. 77. § (3) bekezdése alapján a bíróságok hivatalos honlapján és a központi honlapon, továbbá a bíróságok hivatalos lapjában kell közzétenni.

9. Záró rendelkezés

Ez az ajánlás 2012. február 21. napján lép hatályba.

Dr. Handó Tünde s. k.

1. sz. melléklet az indítvány előterjesztéséhez

1. Az indítványozó bíróság megnevezése:
2. Az indítvány alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések:
3. Az indítvánnyal érintett ügy leírása:
 - a) az ügyszáma:
 - b) a kezdőirat bíróságra érkezésének időpontja:
 - c) a tárgya:
 - d) az ügy jellege (pl. kiemelt, soron kívüli,):
 - e) a vád tárgyává tett cselekmények száma:
 - f) kereseti kérelem, viszontkereset száma:
 - g) esetleges felülbírálat terjedelme:
 - h) a résztvevők száma és idézhető címük földrajzi megoszlása
 vádlott, felperes, alperes(ek)
 tanúk:
 szakértők:
 egyéb:
 - i) vádirat/keresetlevél terjedelme:
 - j) a nyomozati anyag terjedelme:
 - k) az ügyben szükséges tárgyalások előrelátható száma:
 - l) az ügyben szükséges tárgyalótermi kapacitás (kb. hány fő befogadására alkalmas tárgyaló):
 - m) egyéb relevánsnak tartott adat (pl.: közérdeklődésre számot tartó, polgári jogi igények)
4. A rendkívüli és **aránytalan munkateherre vonatkozó összefoglaló**, rövid leírás (pl.: az arányos munkateher kialakítása végett tett vezetői intézkedések, a lehetséges további intézkedések vagy azok korlátja)
5. A konkrét ügy vonatkozásában az **ésszerű időn belüli befejezhetőséget kizáró körülmények** összefoglaló, rövid leírása
6. **Az adott bírósági ügyszak első fokú munkaterhe**
 - a) az adott ügyszakban tárgyaló bírákra jutó átlagos érkezés, befejezés és folyamatos ügy 1/A. sz. táblázat
 - aa) az indítványt megelőzően lezárt statisztikai évben (félévben, ha az van közelebb)
 - ab) az indítványt megelőzően lezárt statisztikai hónapban
 - b) az adott ügyszakban folyamatban lévő ügyek (1/BI., 1/CI. táblázat)**

7. Az adott bírósági ügyszak fellebbviteli munkaterhe

a) az adott ügyszakban tárgyaló tanácsokra jutó átlagos érkezés, befejezés és folyamatos ügy (1/A. sz. táblázat)

aa) az indítványt megelőzően lezárt statisztikai évben (félévben, ha az van közelebb)

ab) az indítványt megelőzően lezárt statisztikai hónapban

b) az adott ügyszakban folyamatban lévő ügyek (1/BII., 1/CII.)

Országos Bírósági Hivatal
Bírósági Főosztály
Statisztikai Adatgyűjtő és Elemző Osztály

Az adott bírósági szinten tárgyaló bírák havi átlagos peres ügyforgalmi adatai

Büntető (katonai nélkül)/Civilisztikai ügyszak

..... Törvényszék, ügyszak, fokú ügyek

Időszak	Az érkezett	A befejezett	Az időszak végén folyamatban maradt
	peres ügyek egy tárgyaló bíróra/tanácsra jutó		
	havi átlagos száma		száma
Az indítványt megelőzően lezárt statisztikai évben/félévben (ha utóbbi van közelebb)			
Az indítványt megelőzően lezárt statisztikai hónapban			

Országos Bírósági Hivatal
Bírósági Főosztály
Statistikai Adatgyűjtő és Elemző Osztály

Az adott bírósági szinten, az indítványt megelőzően lezárt statisztikai hónap végén folyamatban lévő ügyek legfontosabb adatai

Büntető ügyszak, összesen (katonai nélkül)

..... Törvényszék, első fokú ügyek

Folyamatban lévő peres ügyek																		
Összesen	ebből																	
	1	2-5	6-10	10-nél több	kiemelt ügyek száma összesen	ebből				soron kívüli ügyek száma összesen	ebből							
	vádoltas perek száma					1	2-5	6-10	10-nél több		előzetes	fiatalkorú	megismételt eljárás	1	2-5	6-10	10-nél több	
						vádoltas				vádoltas								

Folyamatban lévő peres ügyek													Folyamatban lévő nemperes ügyek összesen	ebből a csak bíró által intézhető ügyek száma
Összesen	ebből													
	az eljárás időtartama				kitűzetlen ügyek száma összesen	ebből			a kitűzött					
	1 éven túli összesen	ebből				az eljárás időtartama			ügyek száma összesen	ügyekben a tárgyalások leg-távolabbi tárgyalás időpontja				
		1 - 2 év	2 - 5 év	5 éven túli	30 napon túli összesen	31 - 60 nap	61 napon túli							

A befejezett perek ügyekből a 30 napon túl írásbafoglalatlan határozatok száma

Országos Bírósági Hivatal
Bírósági Főosztály
Statistikai Adatgyűjtő és Elemző Osztály

Az adott bírósági szinten, az indítványt megelőzően lezárt statisztikai hónap végén folyamatban lévő ügyek legfontosabb adatai

Büntető ügyszak, összesen

.....Törvényszék, másodfokú ügyek

Folyamatban lévő peres ügyek																			
Összesen	ebből																		
	1	2-5	6-10	10-nél több	kiemelt	ebből				soron kívüli	ebből								
	vádoltas perek száma					összesen	1	2-5	6-10		10-nél több	összesen	előzetes	fiatalkorú	1	2-5	6-10	10-nél több	
					vádoltas				vádoltas										

Folyamatban lévő peres ügyek													
Összesen	ebből												
	az eljárás időtartama (a másodfokú bíróságra érkezéstől)					kitűzetlen ügyek száma összesen	az eljárás időtartama			a kitűzött			
	1 éven túli összesen	ebből					30 napon túli összesen	ebből		ügyek száma összesen	ügyekben a tárgyalások száma összesen	leg-távolabbi tárgyalás időpontja	
		1 -2 év	2 - 5 év	5 éven túli	31 - 60 nap			61 napon túli					

A befejezett peres ügyekből a 30 napon túl írásbafoglatlan határozatok száma

Országos Bírósági Hivatal
Bírósági Főosztály
Statistikai Adatgyűjtő és Elemző Osztály

Az adott bírósági szinten, az indítványt megelőzően lezárt statisztikai hónap végén folyamatban lévő ügyek legfontosabb adatai

Civilisztikai ügyszak, összesen

..... Törvényszék, első fokú ügyek

Folyamatban lévő peres ügyek													
Összesen	ebből												
	azoknak a pereknek a száma, ahol a felperesek száma			azoknak a pereknek a száma, ahol az alperesek száma			azoknak a pereknek a száma, ahol a pertárgy értéke					kiemelt ügyek száma összesen	soron kívüli ügyek száma összesen
	1	2-5	6, vagy annál több	1	2-5	6, vagy annál több	10.000.000 alatt	10.000.000 - 50.000.000	50.000.001 - 100.000.000	100.000.001 - 400.000.000	több, mint 400.000.000		
							forint						

Folyamatban lévő peres ügyek												Folyamatban lévő nemperes ügyek összesen	ebből a csak bíró által intézhető ügyek száma	
Összesen	ebből													
	az eljárás időtartama				kitűzetlen ügyek száma összesen	ebből az eljárás időtartama				a kitűzött				
	1 éven túli összesen	ebből				30 napon túli összesen	ebből		ügyek száma összesen	ügyekben a tárgyalások	leg-távolabbi tárgyalás időpontja			
		1 - 2 év	2 - 5 év	5 éven túli			31 - 60 nap	61 napon túli						

A befejezett peres ügyekből a 30 napon túl írásbafoglatatlan határozatok száma

Országos Bírósági Hivatal
Bírósági Főosztály
Statistikai Adatgyűjtő és Elemző Osztály

Az adott bírósági szinten, az indítványt megelőzően lezárt statisztikai hónap végén folyamatban lévő ügyek legfontosabb adatai

Civilisztikai ügyszak, összesen

..... Törvényszék, másodfokú ügyek

Folyamatban lévő peres ügyek													
Összesen	ebből												
	azoknak a pereknek a száma, ahol a felperesek száma			azoknak a pereknek a száma, ahol az alperesek száma			azoknak a pereknek a száma, ahol a pertárgy értéke					kiemelt ügyek száma összesen	soron kívüli ügyek száma összesen
	1	2-5	6, vagy annál több	1	2-5	6, vagy annál több	300.000 alatt	300.001 - 1.000.000	1.000.001 - 3.000.000	3.000.001 - 5.000.000	több, mint 5.000.000		
							forint						

Folyamatban lévő peres ügyek												
Összesen	ebből											
	az eljárás időtartama (a másodfokú bíróságra érkezéstől)				kitűzetlen ügyek száma összesen	ebből				a kitűzött		
	1 éven túli összesen	ebből				30 napon túli összesen	ebből		ügyek száma összesen	ügyekben a tárgyalások száma összesen	leg-távolabbi tárgyalás időpontja	
		1 - 2 év	2 - 5 év	5 éven túli			31 - 60 nap	61 napon túli				

A befejezett peres ügyekből a 30 napon túl írásbafoglalatlan határozatok száma

2. számú melléklet (a kijelöléssel érintett bíróságok adatszolgáltatásához)

1. Az adott ügyszak első-és másodfokú ítélkezési szintje statisztikai adatainak,munkaterhének közlése az 1. számú melléklet 6., 7. pontjaiban jelzett adatok sorrendjében.
2. Az érintett bíróság elnökének, általa szükségesnek tartott egyéb adatközlése és véleménye a tekintetben, hogy vállalja-e a kijelölést.

Nemleges válasz esetében annak részletes indokolása szükséges.